

KANS1302 KANSATIETEEN AINEOPINNOT (PÄÄAINE) 45 op

Lukuvuosi 2009-2010

Tavoitteet

Opintokokonaisuus perehdyttää opiskelijan käytännön kansatieteelliseen tutkimukseen: kenttätyöhön (haastattelu, havainnointi, inventointi, dokumentointi), tutkimusraportin laatimiseen, eri tutkimusmenetelmien käytännön soveltamiseen, tutkimustulosten julkistamiseen, tieteellisen tekstin tuottamiseen sekä akateemisten oppinnäytteiden julkiseen tarkastuskäytäntöön ja arviointiin. Edelleen tarkoitus on saada opiskelija omaksumaansa pääpiirtein sekä suomalaisen että eurooppalaisen kansatieteellisen tutkimuksen keskeisin sisältöaines eri osa-alueineen sekä valitsemaan omat erikoisalansa ja perehtymään niihin. Samalla tutustutaan valikoiden sekä kansatieteen että naapuri- ja lähitieteiden (folkloristiikka, historia, kulttuuriantropologia ym.) keskeisimpään teorianmuodostukseen, kysymyksenasetteluun ja metodologiaan. Aineopinnoissa tutustutaan myös kulttuurin tuottamisen ja tuotteistamisen näkökulmiin.

Arviointi

Numerolla 1-5

Edellytysten ja suositusten lisätiedot

Edellytyksenä aineopintojen suorittamiselle ovat vähintään hyvin tiedoin suoritettut perusopinnot.

KANS1105 A1. METODIKURSSI 4 op

Vastuuhenkilöt

lehtori Timo J. Virtanen

***Tavoitteet**

Kurssin tavoitteena on hahmottaa etnografiatieteiden ja erityisesti kansatieteen (etnologian) keskeisiä metodeja. Pääpaino on kenttämenetelmien ulkopuolella. Kurssi yhdistää tieteen historiaa ja kunkin aikakauden keskeisiä menetelmiä. Tavoitteena on menetelmällisen keskustelun ymmärtäminen myös eurooppalaisen etnologian valikoiman ja lähiaineiden kannalta.

***Sisältö**

Keskeisten käsitteiden esittelyn ja analyysin lisäksi kurssilla puretaan ja tulkitaan tutkimusten metodisia ratkaisuja. Tarkasteltavana ovat mm. paradigman muutos, ajankohtaiset diskurssit sekä eräät koulukuntakohtaiset ratkaisut. Esiteltävinä ovat erityisesti yleisimmät laadulliseen tutkimustapaan liittyvät metodit ja niiden historialliset kytkennät etnologiaan.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

luennot ja seminaarityöskentely harjoitustehtävineen 16t

Opetuksen suunnitellut ajankohdat

Periodi II

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Harjoitustyö(t) + kirjallinen tentti.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Kurssin aikana suoritettavat harjoitustehtävät sekä kirjallinen luentokertaus, jossa suoritetaan myös vaadittava kirjallisuus. Suorituskielet suomi.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Suosittelun suoritusajankohta

2. vuoden syksy.

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Kirjallisuus: Oheiskirjallisuus: Korhonen Pirjo, Olsson Pia, Ruotsala Helena (toim.): Polkuja etnologian menetelmiin. Ethnos. Helsinki. 2005. (300 s.) JA Marander-Eklund Lena, Illman Ruth, Henriksson Blanka: Metodkompassen: kulturvetarens metodbok. Åbo Akademi. 2004. (300 s.)

KANS1404 A2. KENTTÄTUTKIMUSKURSSI 10 op

Vastuuhenkilöt

ass. Hanneleena Hieta

***Tavoitteet**

Kurssin päätyttyä opiskelijalla on perustiedot kansatieteen ja laajemmin etnologiaan ja etnologiatieteisiin kuuluvista etnografisista menetelmistä ja aineistoista sekä näiden muokkaamisesta. Kurssin suorittanut hallitsee pääpiirteissään kenttätyömetodiikan ja sen

soveltamisen käytäntöön.

*Sisältö

Kurssin aikana tutustutaan kansatieteellisen aineiston tuottamiseen kenttätöiden kautta. Opiskelijat osallistuvat kenttätöihin vuosittain vaihtuvassa kohteessa ja tekevät myös valmistelevat sekä jälkityöt ja kirjoittavat loppuraportin.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

Luento ja itsenäinen työskentely

Opetuksen suunnitellut ajankohdat

Periodit III, IV

*Vaadittavat opintosuoritukset

Luento- / oppimispäiväkirja + osallistuminen opetukseen TAI Kirjallinen tentti + osallistuminen opetukseen.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Kirjallinen tentti tai oppimispäiväkirja, osallistuminen opetukseen. Suorituskieli suomi.

*Arviointi

Numerolla 1-5

Suosittelut suoritusajankohta

2. vuoden kevät.

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Lisätiedot

Kurssi toteutetaan pääosin yhdessä kulttuurien tutkimuksen laitoksen muiden oppiaineiden kanssa. Se suoritetaan luentoineen vain yhteen laitoksen oppiaineeseen (pääaineeseen). Jos opiskelijalla on useampia laitoksen aineita, vastaavuuksiin oikeuttavista suorituksista sovitaan kunkin oppiaineen vastuuhenkilön kanssa.

KANS1405 A3. PROSEMINAARI 10 op

Vastuuhenkilöt

lehtori Timo J. Virtanen

*Tavoitteet

Proseminaarin tavoitteena on opiskella tieteellisen tekstin tuottamista, useimmiten omilla kenttätöillä tuotetun materiaalin avulla. Kyseessä on sekä tutkimusprosessin hallinta että akateemisen kirjoitus- ja tarkastuskäytännön opetteleminen

*Sisältö

Proseminaari koostuu kolmen tapaamiskerran johdannosta sekä periodit 1-2 jatkuvista viikoittaisista kokoontumisista. Kukin opiskelija esittää seminaarin aikana oman tutkielmansa ja opponoi yhden tutkielman. Kurssin aikana tehdään kaikille pääaineopiskelijoille pakollinen HOPS2.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

Seminaari ja itsenäinen työskentely

Opetuksen suunnitellut ajankohdat

Periodit I, II

*Vaadittavat opintosuoritukset

Tutkielma / opinnäytetyö + seminaari.

*Arviointi

Numerolla 1-5

Suosittelut suoritusajankohta

2. vuoden syksy, 3. vuoden syksy.

Edeltävien opintojen lisätiedot

Proseminaarin suorittajilta edellytetään metodikurssin aikaisempaa tai samanaikaista suoritusta.

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

PROSEssi opetusmoniste

Lisätiedot

Proseminaarin jälkeen on maisteriseminaarin järjestäytymiskokous.

A4. KANSATIETEEN TUTKIMUSALAT I 16 op

KANS1406 A4.1. MAASEUTU JA KAUPUNKI 4 op

Vastuuhenkilöt

prof. Pekka Leimu, leht. Timo J. Virtanen, ass. Jussi Lehtonen

*Tavoitteet

Kurssin päätyttyä opiskelija ymmärtää maaseudun ja kaupungin asukkaiden arjen ja ympäristön muutoksen prosesseja pitkällä aikavälillä.

***Sisältö**

Tutustutaan kansatieteelliseen maaseutu- ja kaupunkitutkimukseen. Tarkastellaan pitkällä aikavälillä yksilöiden ja yhteisöjen kulttuurista jatkuvuutta ja sen rakentumista sekä toisaalta uusien käsitysten ja arjen osa-alueiden syntymistä. Kohteena on nykyarjen yhdenmukaistuminen kaupungissa ja maaseudulla, mutta samalla myös entistä suurempi valinnanvapaus oman identiteetin ja viiteryhmän valinnassa ja ilmaisemisessa.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

Pienryhmäopetus, itsenäinen työskentely

Opetuksen suunnitellut ajankohdat

Periodi I

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Osallistuminen opetukseen + essee.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Suosittelut suoritusajankohta

2. vuoden syyskuu, 3. vuoden syyskuu.

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Kirjallisuus:

Ethnologia Fennica vol 30, 2003. s. 5–13, 14–30. (Rolshoven, Hangasmaa).

Gilloch, Graeme: Myth & Metropolis. Walter Benjamin and the City. 1996. s. 55–92.

Hannerz, Ulf: Exploring the City. Inquiries Toward an Urban Anthropology. New York: Columbia University Press, 1980. s. 19–59 ja 242–315 (luvut Chicago Ethnographers ja The Construction of Cities and Urban Lives).

Kalhama, Maija-Liisa et al (toim.): Hirvensalo eilen, tänään, huomenna. Turku: Turun Maa-kuntamuseo & Hirvensalo-seura. 2004. s. 274–307 (Ruotsala).

Nirkko Juha ja Vesala Kari Mikko (toim.), Kirjoituksia maan sydämeltä. Tutkimusnäkökulmia maanviljelijöiden kilpake-ruuaineistoon. Helsinki: SKS. 2004. s. 31–51 (Silvasti).

Ruotsala, Helena (toim.): Meiltä ja maailmalta. Scripta Aboensia 2, Ethnologica. 2003. s. 91-105, 147–161. (Heikkilä, Tuomi-Nikula).

Salomonsson, Anders (red.): Svenskt bondeliv. Livsform och yrke. Lund: Studentlitteratur, 1999. s. 10–71 (Salomonsson).

Åberg, Martin & Peterson, Martin: Baltic Cities. Perspectives on urban and regional change in the Baltic Sea area. Lund. 1997. s.16–42, 113–127.

Åström, A-M, Korhakangas P. & Olsson P. (eds.). Memories of My Town. The Identities of Town Dwellers and Their Places in Three Finnish Towns. Studia Fennica Ethnologica 8, Helsinki: SKS. 2004. s. 19–48 (Åström).

Lisätiedot: Seminaari-istunnot: prof. Leimu 2 h, leht. Virtanen 4 h, ass. Lehtonen 4 h.

KANS1407 A4.2. EUROOPPA 4 op

Vastuuhenkilöt

prof. Pekka Leimu

***Tavoitteet**

Tavoitteena on antaa opiskelijoille yleiskuva Euroopasta kulttuurialueena; eri kansanryhmistä, kieliperheistä, kirkko- ja uskontokunnista sekä elinkeinoista ja sijoittaa Itämeren alueen maat Suomi, Skandinaavia ja Baltia tähän kokonaisuuteen. Pääpaino on vanhassa agraarissa kulttuurissa, mutta myös nykyisiä maasamme kulttuurisia eroja ja yhtäläisyyksiä selitetään tämän historiallisen taustan avulla.

***Sisältö**

Luennoilla käydään ensin kieleen perustuvan jaottelun mukaan Euroopan suomensukuiset, indoeurooppalaiset ja muut kansat läpi yleispiirtein historian, kirkkohistorian, valtiomuodostuksen ja yhteiskuntarakenteen osalta. Sen jälkeen tarkastellaan näiden kansojen agraarin kauden ajan maanviljelystä, karjanhoitoa, asutusta sekä rakennuskulttuuria pääpainon kohdistuessa muihin kuin pohjoisen Itämeren alueen kansoihin, jotka on käsitelty jo perusopinnoissa (ks. lisätiedot). Lopuksi tässäkin päädytään yleiskatsaukseen Euroopan kulttuurirajoista ja alueista mutta verrataan Eurooppaa kulttuurialueena myös muihin maaosiin kiinnittäen huomion Euroopasta lähtöisin olevan kansankulttuuriin esiintymiseen niissä. Kirjallisuus tukee ja täydentää luentoja.

Opetuskielet

suomi

Opetuksen toteutustavat

Luento-opetus 10 t.

Toteutustapojen lisätiedot

Luento 10 t., kirjallisuutta

Opetuksen suunnitellut ajankohdat

Periodi IV

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Kirjallinen tentti.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Kirjallinen luentokertaus, jossa myös suoritetaan tutkintovaatimuksissa mainittu kirjallisuus. Suorituskieli suomi.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Suosittelun suoritusajankohta

2. vuoden kevät, 3. vuoden kevät.

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Opetusmateriaalit: Luennolla jaettava luentorunko ja oheinen kirjallisuus.

Kirjallisuus:

Leimu, Pekka: Kansatiede ja Euroopan kansat. Scripta Aboensia 3. Ethnologica, Turku ilmestyy syksyllä 2009. (Tarkemmat sivunumerot ilmoitetaan luennolla)

Ruotsala, Helena (toim.), Meiltä ja maailmalta. Scripta Aboensia 2, Ethnologica, Turku 2003, s.147–174 (Tuomi-Nikula, Savolainen, Anepaio).

Lisätiedot: Kurssi jatkoa perusopinnot kurssille P.5. Aineellinen kulttuuri (ks. yllä). Kirjallisuus suoritetaan luentokertauksen yhteydessä eikä sitä tai luentokurssia voi suorittaa erikseen. Kertauksia järjestetään kolme.

KANS1408 A4.3. KULTTUURINEN KOHTAAMINEN 4 op

Vastuhenkilöt

ass. Hanneleena Hieta

***Tavoitteet**

Opiskelija ymmärtää kulttuuristen rajojen julkituomisen, kulttuuristen ryhmien luomisen ja kulttuurisen hegemonian prosesseja, liittyvätpä ne yhteiskunnallisiin kerroksiin tai vanhoihin ja uusiin etnisiin ryhmiin.

***Sisältö**

Seminaarin Teoreettiset lähtökohdat kulttuuriselle kohtaamiselle ja pienryhmätyöskentelyn kautta tutustutaan kulttuuriin rajoihin, kulttuuristen ryhmien luomiseen ja kulttuuristen hegemonioiden prosesseihin.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

Seminaari, pienryhmätyöskentely, verkkotyöskentely

Opetuksen suunnitellut ajankohdat

Periodi II

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Kirjallinen tentti + luento- / oppimispäiväkirja.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Kirjallinen tentti, joka suoritetaan laitostenttipäivänä, oppimispäiväkirja. Suorituskieli suomi.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Suosittelun suoritusajankohta

2. vuoden syksy, 3. vuoden syksy.

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Kirjallisuus:

Daun, Åke, Ehn, Billy & Klein, Barbro (eds.): To Make the World Safe for Diversity. Towards an Understanding of Multi-Cultural Societies. Stockholm: Multicultural Centre & Stockholm University, Ethnology Institute, s. 51–77.

Fingerroos, Outi, Opas, Minna & Taira, Teemu (toim.) Uskonnon paikka. Kirjoituksia us-kontoteorioiden rajoista. Tietolipas 205. Helsinki: SKS, 2004. s. 279–311 (Salmela, Anu:

Pysyvyyttä muutoksessa ja muutosta pysyvyydessä. Turussa asuvat somalinaiset islamin ja yhteisöperinteen välittäjinä).

Katajala, Kimmo (toim.) Manaajista maalaisaateliin. Tulkintoja toisesta historian, antropologiaan ja maantieteen välimaastossa. Tietolipas 140. Helsinki:SKS, 1995. s. 208–235 (Åström, Anna-Maria: Savon herrasväki kansan silmin).

Korhonen, Teppo & Räsänen, Matti (toim): Kansa kuvastimessa. Etnisyys ja identiteetti. Tietolipas 114. Helsinki, SKS, 1989. s. 10–28.

Liebkind, Karmela et al.: Venäläinen, virolainen, suomalainen. Kolmen maahanmuuttaja-ryhmän kotoutuminen Suomeen. Helsinki: Gaudeamus, 2004. s. 17–35.

Teinonen, Markku & Virtanen, Timo J. (eds.) Ingrians and Neighbours. Focus on the Eastern Baltic Sea Region. Studia Fennica Ethnologica 5. Helsinki: SKS, 1999. s.195–210 (Malinen, Pirkko: The Ingrian-Finnish remigrants. Factors preventing and promoting integration).

Markkanen, Airi: Luonnollisesti – Etnografinen tutkimus romaninaisten elämäkulusta. Jo-ensuun yliopiston humanistisia julkaisuja 33. Joensuu: JoY. 2003. s. 43–72.

Olkaamme siis suomalaisia, Kalevalaseuran vuosikirja 75–76, Helsinki: SKS, 1996. s. 176–184 (Apo, Satu: Agraarinen

suomalaisuus – rasite vai resurssi?).

Tuominen, Marja, Tuulentie, Seija, Lehtola, Veli-Pekka & Autti, Mervi (toim.) Outamaalta tunturiin. Pohjoiset identiteetit ja mentaliteetit. Osa 1., 1999. s. 15–32 (Lehtola, Veli-Pekka: Aito lappalainen ei syö haarukalla ja veitsellä. Stereotypiat ja saamelainen kulttuurintutki-mus). Saatavana toimistossa

Åström, Anna-Maria, Korhokangas, Pirjo & Olsson, Pia (eds.) Memories of My Town. The Identities of Town Dwellers and Their Places in Three Finnish Towns. Studia Fennica Ethnologica 8, Helsinki: SKS. 2004. s. 49–62 (Olsson, Pia: Constructing Local Identity. The Folklorism of an Urban Workers Culture in Helsinki).

Åström, Anna-Maria, Lönnqvist, Bo & Lindqvist, Yrsa: Gränsfolkets barn. Finlandssvensk marginalitet och självhävdelse i kulturanalytisk perspektiv. Folklivsstudier XXI. Helsingfors: Folkkultursarkivet. 2001 s. 16–49, 72–141, 185–220, 398–440.

KANS1409 A4.4 KULTTUURIN TUOTE JA TUOTTAMINEN 4 op

Vastuhenkilöt

Lehtori, Timo J. Virtanen

***Tavoitteet**

Opiskelija ymmärtää monipuolisesti kulttuurin tuotteistamiseen ja luoviin toimialoihin liittyvää problematiikkaa. Tavoitteena on saattaa opiskelija välittömään kontaktiin erilaisten kulttuuristen toimijoiden kanssa sekä asiantuntijoiden vierailujen avulla että asiantuntijainstituutioihin tai tapahtumiin suoritettavien vierailujen avulla. Tarkoituksena on kasvattaa opiskelijan kulttuurista lukutaitoa.

***Sisältö**

Kurssi koostuu vastuhenkilön käsitteisiin liittyvistä luennoista, vuosittain vaihtuvista asiantuntijavierailuista sekä vierailuista tapahtumiin, kulttuurialan insti-tuutioihin jne.

Opetuskielet

suomi

Opetuksen toteutustavat

Luento-opetus 10 t.

Toteutustapojen lisätiedot

vierailut, itsenäinen työ

Opetuksen suunnitellut ajankohdat

Periodi IV

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Osallistuminen opetukseen + ilmoitetaan myöhemmin.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Lopputehtävän suorittaminen sekä kirjalliset kommentit vierailuista. Suorituskieli suomi.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Suosittelun suoritusajankohdan lisätiedot

2. tai 3. vuosi

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Kirjallisuus:

Cantell, Timo: Helsinki suur tapahtumien näyttämönä. Tutkimuskatsauksia. City of Helsinki Urban Facts Study Reports. 1999. (49s.).

Kupila Sanna (toim.), Sisua, Siloa ja Sinappia. Merkkituotteita Turusta. Turun Maakuntamuseo – julkaisuja 6. 2004 s. 9–16 (Hovi-Wasastjerna).

Linko, Maaria: Aitojen elämysten kaipuu. Nykyculttuurin tutkimusyksikkö. Jyväskylän yli-opisto. 1998. (90s.)

Wilenius, Markku: Luovaan talouteen. Kulttuuriosaaminen tulevaisuuden voimavarana. Edita. Helsinki. 2004. (250s.)

A5. KANSATIETEEN TUTKIMUSALAT II 5 op

Valinnaiset kurssit yhteensä 5 op

Tavoitteet

Laajuus: valinnaiset kurssit yhteensä 5 op

Ajoitus: 2. ja 3. opiskeluvuosi. Näitä osioita voidaan suorittaa kirjallisten tenttien osalta laitostenttipäivinä. A5.2. Tapakulttuuri luennoidaan joka toinen vuosi.

Opetusmuoto: Mikäli muuta ei ole mainittu, kyseessä on itsenäinen tutustuminen kir-jalli-suuteen.

KANS1121 A5.1. ARKTINEN KULTTUURI 2 op

Vastuhenkilöt

ass. Jussi Lehtonen

***Tavoitteet**

Kurssin suoritettuaan opiskelija ymmärtää arktisten alueiden kulttuurien ominaispiirteitä ja historiallisia vaiheita.

***Sisältö**

Tutustutaan eri arktisten alueiden kulttuurien historiaan ja nykyisyyteen.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

Itsenäinen työskentely

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Kirjallinen tentti.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Kirjallinen tentti, joka suoritetaan laitostenttipäivänä. Suorituskieli suomi

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Kirjallisuus:

Anttonen, Marjut: Etnopolitiikkaa Ruijassa, Helsinki: SKS, 1999. s. 359–451.

Lehtola, Veli-Pekka: Saamelaiset – historia, yhteiskunta, taide. Inari: Kustannus-Puntsi. 1997. 136 s.

Lähtenmäki, Maria & Pihlaja, Päivi Maria (eds): The North Calotte. Perspectives on the Histories and Cultures of Northernmost Europe, Inari: Kustannuspuntsi, 2005. s.110–135.

Vakhtin, Nikolai: Native peoples of the Russian far north. Minority Rights Group International MRG report 5/92. 1992. 37 s.

KANS1410 A5.2. TAPAKULTTUURI 2–3 op

Vastuhenkilöt

prof. Pekka Leimu

***Tavoitteet**

Tavoitteena on antaa opiskelijalle luennon avulla yleiskuva Suomen kansankulttuuriin liittyen ihmiselämän merkkipäivistä kehdestä hautaan sekä kirjallisuuden avulla yleiskuva vuoden kiertoön liittyvistä merkkipäivistä. Pääpaino on vanhassa agraarissa kulttuurissa, mutta myös nykyistä tapakulttuuriamme valotetaan tätä historiallista taustaansa vasten. Kirjallisuuden avulla opintojaksoa syvennetään Ruotsin ja valinnaisesti myös Saksan tapakulttuuriin.

***Sisältö**

Luennolla käsitellään tapakulttuuriin liittyviä käsitteitä sekä ihmiselämän merkkipäiviä jakautuen syntymään, lapsuuteen, nuoruuteen, naimaikään, häätapoihin ja hautajaistapoihin. Kirjallisuuden avulla käydään läpi vuoden kiertoön liittyviä merkkipäiviä jakautuen joulukauteen, pääsiäiskauteen, kevätkauteen, juhannukseen ja satovuoden loppuun sekä lisäksi asiaan kuuluviin pienempiin kirkollisiin ja maallisiin juhliin. Ruotsin osalta painotetaan sieltä meille saatuja kulttuurivaikutteita. Halutessaan opiskelija voi laajentaa tietämystään Saksan tapakulttuurista kirjallisuuden avulla, joka heijastaa laajemminkin keskieurooppalaista tapaperinnettä.

Opetuskielet

suomi

Opetuksen toteutustavat

Luento-opetus 12 t.

Toteutustapojen lisätiedot

Luento 12 t, kirjallisuutta

Opetuksen suunnitellut ajankohdat

Periodi I

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Kirjallinen tentti.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Kirjallinen luentokertaus, jossa myös suoritetaan tutkintovaatimuksissa mainittu kirjallisuus. Kirjallisuus: suomi ja ruotsi (2 op) tai suomi, ruotsi ja saksa (3 op). Suorituskieli suomi.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Suositteltu suoritusajankohta

2. vuoden syksy, 3. vuoden syksy.

Suosittelun suoritusajankohdan lisätiedot

Opetus joka toinen vuosi

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Opetusmateriaalit: Luennolla jaettava luentorunko ja oheinen kirjallisuus.

Kirjallisuus:

Suomi ja Ruotsi 2 op, (326 s.) Suomi, Ruotsi ja Saksa 3 op (669 s.).

Frykman, Jonas & Löfgren, Orvar (red.): Svenska vanor och ovanor. Stockholm 1991, s. 9–32.

Karjalainen, Sirpa, Korhonen, Teppo & Lehtonen, Juhani U. E.: Uusi ajantieto, Porvoo 1989, 263 s.

Räsänen, Matti & Tuomi-Nikula, Outi: Saksanmaalla, Helsinki 2000, s. 23–366.

Talve, Ilmar: Suomen kansankulttuuri, 3. uud. ja täyd. p. 1990, Helsinki, s. 217–257.

Lisätiedot

Lisätiedot: Kurssi luennoidaan joka toinen vuosi, SL 1 2008, SL 1 2010 jne. Kurssi voidaan suorittaa myös pelkästään kirjallisuuden avulla, mutta on silloin huomattavasti työläämpi, koska kirjallisuus koostuu hyvin monista lyhyistä artikkeleista.

KANS1411 A5.3. ITÄMERENSUOMALAISET KANSAT 2 op

Vastuhenkilöt

prof. Pekka Leimu

***Tavoitteet**

Tarkoituksena on valottaa uusimpaan tutkimukseen perustuen itämerensuomalaisten kielisukulaistemme nykytilannetta ja kulttuuria historiallista taustaansa vasten.

***Sisältö**

Virolaisten, Venäjän karjalaisten, inkeriläisten, Viron setukaisten ja kolttsaamelaisten historiaa ja kulttuuria käsittelevää tutkimuskirjallisuutta 1990-luvulta.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

Itsenäinen työskentely

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Kirjallinen tentti.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Kirjallinen tentti, joka suoritetaan laitostenttipäivänä. Suorituskieli suomi.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Suosittelun suoritusajankohdan lisätiedot

2. tai 3. opiskeluvuosi, opintojaksoon ei sisälly opetusta.

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Kirjallisuus:

Kirveennummi, Anna ym. (toim.): Everyday life and Ethnicity. Urban families in Loviisa and Võru 1988-1991. Studia Fennica Ethnologica 2. Helsinki, 1994. s. 139-205

Saarinen, Tuija & Suhonen, Seppo (toim.): Koltat, karjalaiset ja setukaiset. Pienet kansat maailmojen rajoilla, Kuopio, 1995. s. 37-219.

Teinonen, Markku & Virtanen, Timo J. (eds.): Ingrians and Neighbours. Focus on the Eastern Baltic Sea Region. – Studia Fennica Ethnologica 5, 1999. s. 9-20, 85-194.

Zetterberg, Seppo (toim.): Viro. Historia, kansa, kulttuuri. SKS:n toimituksia 610, Helsinki, 1995. s. 178-195 (Viires).

Lisätiedot: Materiaalia voi lainata oppiaineen toimistosta

KANS1412 A5.4. SUOMALAIS-UGRILAISET KANSAT 2 op

Vastuhenkilöt

ass. Jussi Lehtonen

***Tavoitteet**

Kurssin päätyttyä opiskelija ymmärtää suomalais-ugrilaisten kulttuurien ominaispiirteitä ja historiallisia vaiheita.

***Sisältö**

Tutustutaan eri suomalais-ugrilaisten kansojen kulttuurien historiaan ja nykyisyyteen.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

Itsenäinen työskentely

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Kirjallinen tentti.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Kirjallisuus:

Flinckenberg-Gluschoff, Marianna - Garin, Nikolai: Ugrien mailla. Helsinki: Otava 1992. s. 178-194.

Grünthal, Riho: Suomen sukukansaohjelma 10 vuotta. Teoksessa: Paula Kokkonen (toim.): Sukukansaohjelman arki. Suomalais-ugrilainen perintö ja arkipäivä. Castrenianumin toimit-teita 64. Helsinki 2005. s. 12-27.

Kodolányi, János: The Finno-ugric peoples in Europe and their culture. Teoksessa: Teppo Korhonen (ed.): Encountering ethnicities: ethnological aspects on ethnicity, identity and migration. Studia Fennica Ethnologica 3. Helsinki: SKS 1994. s. 27-31.

Konakov, Nikolai: Komin kansan perinteinen luonnon hyödyntäminen ja maailmankatso-mus. Teoksessa: Pekka Hakamies

(toim.): Ison karhun jälkeläiset. Suomalaisen kirjallisuuden seuran toimituksia 697. Helsinki: SKS 1998. s. 62-84.
Laakso, Johanna (toim.): Uralilaiset kansat. Tietoa suomen sukukielistä ja niiden puhujista. Helsinki: WSOY 1992. s. 39-45.
Lallukka, Seppo: The East Finnic Minorities in the Soviet Union. Suomalaisen Tiedeakatemia mian toimituksia B 252. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia 1990. s. 54-58.
Lallukka, Seppo: Volgalais-permiläiset kansat ja venäläistymisen ongelma. Teoksessa: Pekka Hakamies (toim.): Ison karhun jälkeläiset. Suomalaisen kirjallisuuden seuran toimituksia 697. Helsinki: SKS 1998. s. 85-98.
Lehtinen, Ildikó: Marien mekot. Volgansuomalaisten kansanpukujen muutoksista. Helsinki: Suomalais-Ugrilainen Seura 1999. (144 s.).
Paládi-Kovacs, Attila: Contemporary ethnic processes in Hungary. Teoksessa: Teppo Korhonen (ed.): Encountering ethnicities: ethnological aspects on ethnicity, identity and migration. Studia Fennica Ethnologica 3, Helsinki: SKS 1994. s. 32-40.
Ruotsala, Helena: "That's How We Are Living" ? Between Tradition and Modernity in Post-Socialist Rural Mari Village in Russia. Ethnologia Fennica 2005, vol.32. s. 13-24.
Unkarilaiset idän ja lännen välissä. Suomen kansallismuseon näyttelyluettelo. Helsinki: Museovirasto 1996. (31s.)

Lisätiedot

Lisätiedot: Materiaalia voi lainata oppiaineen toimistosta.

KANS1075 A5.5. ESINEELLINEN KULTTUURI 2 op

Vastuuhenkilöt

ass. Hanneleena Hieta

***Tavoitteet**

Kurssin päätyttyä opiskelija ymmärtää esineen ja materiaallisen kulttuurin ilmiöitä kansatieteen näkökulmasta tarkasteltuna.

***Sisältö**

Tutustutaan esineiden ja materiaallisen kulttuurin tutkimukseen kirjallisuuden avulla.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

Itsenäinen työskentely

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Kirjallinen tentti.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Kirjallinen tentti, joka suoritetaan laitostenttipäivänä. Suorituskieli suomi.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Kirjallisuus:

Korkiakangas, Pirjo et al. (toim.): Touching Things. Ethnological Aspects of Modern Material Culture. Studia Fennica Ethnologica 11. Helsinki: SKS, 2008. s. 63-102, 130-159, 170-178, 226-245.

Kupila, Sanna (toim.): Sisua, Siloa ja sinappia. Turun maakuntamuseo, julkaisuja 6, 2004. s. 95-341.

Ruotsala, Helena (toim.): Meiltä ja maailmalta. Scripta Aboensia 2, Ethnologica, 2003. s. 21-33, 49-58 (Kallberg, Åström).

KANS1413 A5.6. TYÖN KULTTUURI 2 op

Vastuuhenkilöt

Lehtori Timo J. Virtanen

***Tavoitteet**

Tarkoituksena on perehdyttää opiskelija työn käsitteeseen sekä erityisesti työn ja työväestön tutkimukseen kansatieteessä. Tavoitteena on hahmottaa pitkää prosessia käsityöstä automaatioon mm. eri ammattiryhmien työn kautta. Tämä pohdinta laajenee yleisempään työn merkityksen ymmärtämiseen.

***Sisältö**

Tavoitteita lähestyvää kirjallisuutta ja artikkeleita erityisesti Suomesta ja Pohjoismaista.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

Itsenäinen työskentely

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Kirjallinen tentti.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Kirjallinen tentti laitostenttipäivänä. Suorituskieli suomi.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Suosittelun suoritusajankohdan lisätiedot

2. tai 3. opintovuosi

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Kirjallisuus:

Anttila, Veikko: Talonpojasta tuottajaksi. Suomen maatalouden uudenaikaistuminen 1800-luvun lopulla ja 1900-luvun alkupuolella. Rauma. 1974. s. 9–26; 141–197.

Laakso, Veikko: Turun teollisuus manufaktuureista bioteknologiaan. Sanna Kupila (toim.), Sisua, Siloa ja Sinappia. – Merkkituotteita Turusta. Turun maakuntamuseo – Julkaisuja 6, 2004. s. 19–91.

Sappinen, Eero: Arkielämän murros 1960- ja 1970-luvuilla. Tutkimus suomalaisen työ-väestön elämäntavoista ja niiden paikallisista raumalaisista piirteistä. Kansatieteellinen Ar-kisto 46. Helsinki. 2000. s. 347–375.

Suominen, Jaakko: Koneen kokemus. Tietoteknistyvä kulttuuri modernisoituvassa Suo-messa 1920-luvulta 1970-luvulle. 2003. s. 21–116.

Virtanen, Timo J.: Forssan perintö – Tekeekö Kuka työn? Teoksessa: H. Ruotsala (toim.), Meiltä ja Maailmalta. Scripta Aboensia 2. Ethnologica, 2003. s. 61–73

Yliaho, Timo: Muuttuva työ. Museovirasto. Työväenkulttuuriprojektin julkaisu 5. Helsinki. 1986. s.96–107.

KANS0978 A5.7. ETNOLOGIA JA TULEVAISUUDENTUTKIMUS 2 op

Vastuhenkilöt

ass. Jussi Lehtonen

***Tavoitteet**

Opiskelija oppii ymmärtämään erilaisten näkökulmien ja soveltamistapojen kautta tulevaisuudentutkimuksen perusteita ja tiedonalan mahdollisuuksia etnologisessa tutkimuksessa sekä laajemminkin tieteen kentällä.

***Sisältö**

Perehdytään tulevaisuudentutkimuksen muutamiin perusmenetelmiin ja niiden soveltavaan käyttöön sekä etnologisessa tutkimuksessa että yleisellä tasolla.

Opetuskielet

suomi

Toteutustapojen lisätiedot

Itsenäinen työskentely

***Vaadittavat opintosuoritukset**

Kirjallinen tentti.

Vaadittavien opintosuoritusten lisätiedot

Kirjallinen tentti, joka suoritetaan laitostenttipäivänä. Suorituskieli suomi.

***Arviointi**

Numerolla 1-5

Suosittelun suoritusajankohdan lisätiedot

2. tai 3. opintovuosi, opintojaksoon ei sisälly opetusta

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille

Oppimateriaalit

Kirjallisuus:

von Bruun, Santtu & Vapaavuori, Matti (toim.): Miten tutkimme tulevaisuutta? Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry 2003. 2. uudistettu painos. S. 9–16 (Malaska), 17–23 (Niiniluoto), 24–38 (Mannermaa), 199–201 (Nurmela), 279–288 (Männikkö), 289–298 (Koskiaho), 303–313 (Borg).

Kamppinen Matti & Kuusi, Osmo & Söderlund, Sari (toim.): Tulevaisuudentutkimus. Perusteet ja sovellukset. SKS:n toimituksia 896, Tampere 2003. S. 19–44 (Kamppinen & Malaska & Kuusi), 51–53 (Kamppinen & Malaska), 204–225 (Kuusi), 629–664 (Heinonen).

Lehtonen, Jussi: Maaseudun tulevaisuus ja monipalveluauton mahdollisuudet. Futura 4/2006. Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry. S. 80–93.

Meadows, Donella & Randers, Jorgen & Meadows, Dennis: Kasvun rajat. 30 vuotta myöhemmin. Gaudeamus 2005. S. 258–285 (Siirtyminen kestävään kehitykseen).

Vinnari, Markus & Tapio, Petri: Ruoankulutuksen tulevaisuuskuvia vuodelle 2030. Futura 3/2008. S. 5–16. Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry.

Siivonen, Katriina (toim.): Kulttuurista kestävyyttä. Ethnos ry, Helsinki 2006. S. 90–100 (Siivonen).

Lisätiedot

Materiaalia voi lainata oppiaineen toimistosta.

Mikäli opiskelijalla ei ole aiempaa tuntemusta tulevaisuudentutkimuksesta, suositellaan kirjallisuuteen tutustuttavaksi seuraavassa järjestyksessä: 1. Kamppinen, 2. Von Bruun, 3. Lehtonen, 4. Siivonen, 5. Vinnari, 6. Meadows.

Sanastot lukemisen tueksi (Tulevaisuudentutkimuksen käsitteitä) löytyvät teoksista Miten tutkimme tulevaisuutta? (s. 315-328) sekä Tulevaisuudentutkimus. Perusteet ja sovellukset (s. 887-906).

KANS2120 A5.8. ERITYISLUENTOSARJA 2–3 op

Vastuhenkilöt

Vieraileva luennoitsija

*Tavoitteet

luentosarjakohtainen

*Sisältö

luentosarjakohtainen

*Vaadittavat opintosuoritukset

Ilmoitetaan myöhemmin.

*Arviointi

Numerolla 1-5

Tarjontatiedot

JOO-opiskelijoille